

Dk. Robert Chisholm, Amosi: Simba Amenguruma, Nani Hataogopa? Kipindi cha 3 (A): Historia ya Wokovu Inakuja (Amosi 3-6)

Huyu ni Dk. Robert Chisholm katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Amosi. Amosi, simba amenguruma, nani hataogopa? Kipindi cha 3 (A), Historia ya Wokovu Yaja Kufunuliwa , Amosi 3-6.

Vema, tuliangalia sura ya 3 mistari ya 1 na 2, ambapo tuliona kanuni kwamba ambaye amepewa vingi, vingi vinahitajika.

Na Bwana anaweka hoja kwamba ataleta hukumu juu ya Israeli. Labda dhambi zao hazijakuwa mbaya kama yale ambayo mataifa mengine yalikuwa yakifanya, kama vile kuwararua wanawake wenye mimba. Lakini kwa mtazamo wa Bwana, Israeli walipaswa kujua vizuri zaidi.

Bwana alikuwa amewasilisha mapenzi yake, mapenzi yake ya kimaadili, kupitia sheria yake, na watu walikuwa na hatia ya kuwatenda dhambi wanyonge na maskini. Walikuwa wakijihusisha na ulinganifu, ibada ya sanamu. Na kwa hivyo kanuni hiyo imewekwa hapo chini na inaelezea kwa nini Israeli ndio shabaha kuu ya hukumu ya Mungu katika hatua hii ya wakati .

Sasa tutaingia kwenye aya ya 3 hadi ya 8, ambayo nimeipa haki, Kila Athari Ina Sababu Yake. Na ni sehemu ya kupendeza, kwa hivyo wacha, nitaishoma. Bwana anauliza maswali mengi, na nadhani kufikia wakati tunapomaliza, utaona jambo kuu hapa.

Kila athari ina sababu yake, na kisha atatumia hilo kwa hali ya sasa ya Israeli. Je, wawili wanatembea pamoja isipokuwa wamekubaliana kufanya hivyo? Nadhani labda njia nyingine ya kuangalia hiyo ni, je, wawili wanatembea pamoja isipokuwa wakati fulani wamekutana? Na hiyo ni dhahiri. Hawatembei pamoja.

Wako pamoja. Je! Simba hunguruma kwenye kichaka bila mawindo? Je, inanguruma katika tundu lake wakati haijapata chochote? Na jibu ni hapana. Je, ndege hutelemka hadi kwenye mtego chini wakati hakuna chambo? Ndege hataingia tu kwenye mtego.

Ni lazima kuwe na kitu hapo ili kuivutia. Je, mtego huchipuka kutoka ardhini ikiwa haujakamata chochote? Kwa hivyo haya ni aina ya maswali ya kimantiki kutoka kwa uzoefu. Kuna, sidhani kama wao ni random.

Anaanza katika mstari wa 3 na watu kutembea pamoja, ambayo inaonekana kuwa na amani ya kutosha. Bwana akitembea na watu wake, kwa mfano. Lakini kisha anaingia katika mambo ambayo ni ya kutisha zaidi.

Simba wakinguruma kwenye kichaka, wakinguruma kwenye pango lao, ndege wakiruka chini na kunaswa. Na kwa hivyo inaakisi kile kitakachotokea katika Israeli. Kumekuwa na amani.

Sasa kutakuwa na vurugu na hukumu. Kwa hivyo baada ya kuweka msingi huo, na nadhani tunaweza kusema kila athari ina sababu yake. Hiyo ndiyo maswali ambayo yameundwa kuleta nyumbani.

Lakini jibu la swali litakuwa tofauti kidogo katika mstari unaofuata. Tarumbeta ikilia katika mji, je! Na jibu la swali hilo ni, bila shaka, wanafanya. Kwa sababu katika kesi hii, pembe ya kondoo mume, tarumbeta, shofar, ni ishara.

Na wanajua nini maana ya kupulizwa kwa shofa. Hii ni ishara kwamba hatari imeonekana. Kwa sababu kungekuwa na walinzi kwenye kuta wakitazama huku na huku, wakihakikisha kwamba aina fulani ya jeshi linalovamia haliingii.

Kwa hiyo tarumbeta inapopigwa katika jiji, watu wanaogopa. Kwa sababu wanajua kwamba baragumu inaashiria kwamba kutakuwa na migogoro na labda vita. Na kisha, maafa yanapoujia mji, si Bwana aliyeyaleta? Na jibu ni, naam, bila shaka, Bwana amesababisha wakati maafa yanapoujia mji.

Lakini tutazungumza juu ya hilo kwa undani zaidi hapa kwa dakika moja. Hatuwezi kubadilisha hilo na kulitumia kote. Ni jumla ambayo ni kweli katika muktadha huu, lakini zaidi juu ya hilo kwa muda kidogo.

Kwa hiyo tarumbeta inapolia katika jiji kuashiria vita, watu huogopa. Na wakati maafa yanapoujia mji huo, Bwana, Mungu Mwenye Enzi Kuu, ndiye anayeleta maafa hayo. Na kwa hiyo Amosi sasa atatumia kanuni hii ya sababu na matokeo kwa huduma yake mwenyewe.

Anasema katika mstari wa 7, "...hakika Bwana hafanyi neno lo lote bila kuwafunulia watumishi wake manabii mpango wake. Kwa hiyo anawaambia chochote ambacho Bwana anakusudia kufanya, angalau katika muktadha huu wa jumuiya ya agano na katika taifa hili, Israeli, atawajulisha watu nia yake ni nini. Ataufunua mpango wake kwa watumishi wake, manabii. Kwa maneno mengine, mimi, katika muktadha huu.

Mimi si kurusha maneno tu. Sioti hii. Bwana ameamua kutenda hukumu, na ananifunulia nia yake, nami ninakuletea.

Kwa hivyo unahitaji kuchukua kwa uzito kile ninachosema. Na baadaye , tutaona kwamba Bwana anawapa nafasi ya kutubu. Bado haijawekwa kwenye jiwe.

Anawapa nafasi ya kutubu, angalau baadhi. Na kisha katika mstari wa 8, "...simba amenguruma, ni nani asiyeogopa?" Na hiyo ndiyo kauli ambayo nimeichagua kuwa kichwa cha mfululizo mzima hapa Amosi. Kwa hiyo simba amenguruma.

Alizungumza kuhusu Bwana akinguruma nyuma katika sura ya 1, mstari wa 2, na anatomia kitenzi hicho hicho hapa. "...simba amenguruma, nani hataogopa?" Kwa maneno mengine, Bwana ametangaza hukumu kupitia kwangu. Unahitaji kuogopa.

Jibu sahihi ni kuogopa. Unahitaji kujibu kwa njia ile ile kama ungesikia shofa, kwa sababu utasikia shofa. Jeshi la adui litakaribia, na shofa itapigwa, na Bwana amekwisha kuwaambia haya mapema, na simba amenguruma, kwa hivyo ni nani hataogopa? Jibu sahihi la kimantiki ni hofu.

Bwana Mwenye Enzi Kuu amesema. Kuna hisia ambayo kishindo hicho, angalau mwanzoni, kiko katika mfumo wa unabii wa hukumu. Ni nani asiyeweza kutabiri? Kwa maneno mengine, uhakika wa Amosi ni kwamba sina mbadala.

BWANA amenichagua mimi, mchungaji wa Tekoa, niwe nabii wake kwenu, naye BWANA amesema nami, wala sina njia nyingine ila kutoa unabii na kuwajulisha neno hili Bwana. Kwa hivyo tutaishia hapo. Kwa hiyo Amosi anaithibitisha huduma yake kwa njia nyingi.

Anasema Bwana amenichagua niwe msemaji wake. Bwana amechagua kuleta hukumu, kwa hiyo imenipasa kusema, nanyi mnapaswa kuogopa, kwa sababu tarumbeta inalia, na hukumu iko karibu. Lakini turudi kwenye kauli hii, maafa yanapoujia mji, si Bwana aliyeyaleta? Ni kauli ya kuvutia sana.

Inaonekana kama jumla, ukweli wa jumla ulimwenguni, na kwa kweli iko katika muktadha, aya ya 3 hadi 5, ambapo anatomia mifano kutoka kwa maumbile. Simba wakinguruma, ndege wanafagia chini, inaonekana kama ni methali. Ni karibu methali.

Ni ukweli wa jumla ambao tunajua kuwa kweli kutokana na uchunguzi. Kwa hivyo kwa nini sura ya 3 mstari wa 6 isingekuwa ya watu wote? Kwa maneno mengine, hukumu ikiujia mji, kimbunga kinapiga mji, kimbunga kinavuma na kuharibu mji, mstari huu ni andiko letu la uthibitisho kwamba Bwana ndiye aliyesababisha haya. Naam, sidhani hiyo ni kweli.

Yesu anazungumza juu ya kuja kwa hukumu na maafa, na anasema, Je! ni kwa sababu watu hawa, mnara uliangukia watu hawa, ilikuwa ni kwa sababu walikuwa wenye dhambi maalum? Hapana, lakini anaitumia kama wakati wa kufundisha.

Anasema, lakini mbaya zaidi kuliko hiyo itakuja juu yako ikiwa hautatubu. Kwa hiyo aina hii ya jambo hutokea katika ulimwengu ulioanguka, na hukumu italetwa kilele kwa ulimwengu ulioanguka.

Umbaji wote unaugua, kama Paulo asemavyo, walingojwa ukombozi. Kwa hivyo sidhani kama hii ni taarifa ya ulimwengu wote. Ninauita ujanibishaji wa muktadha.

Jinsi ninavyoonyesha hili ni wakati nilipokuwa mtoto, watu wangesema, ikiwa unataka kupata gari zuri, lazima ununue Marekani. Kwa hivyo walikuwa wakiweka chini magari ya Kijapani. Inabidi ununue Marekani.

Huo ulikuwa ni ujumla ambao pengine ulikuwa wa kweli. Unajua, ikiwa unafanya kazi kwa Ford au Chevy, itakuwa. Ndio, ilikuwa ni jumla ambayo ilikuwa kweli ndani ya vigezo vya muktadha, wakati fulani, mahali fulani, na seti fulani ya hali kuhusu jinsi magari yalivyokuwa yakijengwa na kutengenezwa na hayo yote.

Ungesema hivyo leo, watu wangekucheka. Hapana, haikuwa ya ulimwengu wote. Ulikuwa ni ujumlishaji wa muktadha, na hizi ni jumla za muktadha, na zinatumika kwa Israeli.

Amosi anazungumza na Israeli kwa wakati fulani, karibu 760 KK. Tutaenda kugundua katika sura ya 4 kwamba Bwana alikuwa tayari amelewa aina za hukumu juu ya watu. Ukame fulani.

Alikuwa akituma ishara. Tetemeko la ardhi linalokuja katika 760 au karibu litakuwa mojawapo ya haya. Tayari alikuwa anatuma ishara kwamba hukumu iko njiani, na unahitaji kujibu vizuri kwa hilo.

Kwa hivyo kifungu hiki kina muktadha, na kwa hivyo wakati shofar, nina hakika umeisikia. Je, watu hawatetemeki? Tulikuwa na kasisi katika DTS, Bill Bryan, na alikuwa mpiga tarumbeta bora, na mara zote alikuwa akipiga tarumbeta yake katika kanisa, na kwa hivyo ili kuelezea hoja yangu hapa, ningesema ikiwa Profesa Bryan angetoka nje kwenye uwanja hapa kwenye Seminari ya Dallas na kuanza kupiga tarumbeta yake na kuipiga, jiji zima lingetikia kwa hofu na kutetemeka? Hapana, kwa sababu hiyo sio maana ya kucheza tarumbeta katika muktadha wetu.

Hii ni mahususi kwa muktadha huu mahususi, wakati huu, na mahali hapa mahususi, na kwa hivyo maafa yanapoujia mji, je, Bwana hajasababisha? Hayo ni maelezo ya jumla ambayo yalikuwa kweli wakati wa Amosi. Kwa kuzingatia muktadha na kile ambacho Bwana alikuwa ametangaza kwamba atafanya, Amosi anasisitiza kwamba ikiwa maafa yatakuja juu ya moja ya miji yako, na hiyo tayari inaanza kutokea, mji mmoja utakuwa na ukame, mji mwingine utakuwa na mvua. Tutasoma kuhusu hilo katika sura ya 4. Unaweza kuihifadhi.

Ni Bwana, kwa sababu Bwana tayari amewasiliana nami, na hiyo ni hoja nyingine. Unaona, anapoingia, anasema Bwana hufunua kila wakati atakapofanya jambo fulani, kama vile hukumu, kupitia mtumishi wake manabii. Kwa hivyo, ni nani aliyesema hivyo? Yule nabii aliyesema kimbunga Katrina kinatoka kwa Mungu alikuwa wapi? Ninatumia hiyo kama mfano.

Ilikuwa na athari kubwa hapa chini. Manabii wako wapi leo? Kuna kanuni za jumla ambazo tunaweza kupata kutoka kwa Biblia, na nadhani wakati mwingine tunaweza kuangalia majanga ambayo Mungu huleta, na katika muktadha huo, tunaweza kusema, nadhani hiyo ni hukumu ya Mungu hapo. Lakini hufikirii tu kwamba kila wakati maafa yanapokumba jiji, yalitoka kwa Mungu.

Lakini nilisikia wahubiri wanaojulikana sana, wakati maafa fulani yalipotokea katika miji fulani, na sitataja majina yoyote, walinukuu mstari huu kama maandishi yao ya uthibitisho. Walichofanya walikitangaza kwa wote. Waliifanya kuwa kweli kila mahali wakati wote.

Waliiteolojia kwa njia isiyojaa, na ningesema kwamba ni jumla ya muktadha, na ilikuwa kweli katika Israeli wakati huo. Lakini bado, baadhi ya wanatheolojia wataendeleza hili, kile tunachokiita pan-causality, ambapo Mungu ni yote, husababisha kila kitu. Na inashangaza kwamba wanatheolojia wanaoamini katika hali hii ya usababisho wakati mwingine watabishana kwamba Mungu ana upande wa giza wa kishetani.

Pan-causality, kama kweli kusukuma kwamba, hard determinism, pan-causality, Mungu ni kusababisha kila kitu moja kwa moja. Sasa, Westminster Confession inasema anafanya kazi kupitia sababu za sekondari mara nyingi. Lakini ukisukuma hilo, unaweza kusema, vema, Mungu kwa namna fulani ana upande wa giza.

Hakuna wema, hakuna ubaya. Anajibu tu. Una Mungu mkuu ambaye si lazima awe mwema.

Sidhani kama tunataka kwenda upande huo. Kulikuwa na msomi katika miaka ya 80, Frederick Lindstrom, mwanachuoni wa Skandinavia, na alitaka kuandika kitabu juu ya kukuza pan-causality, kile wanachokiita pepo katika mtazamo wa Yahweh, na alipoanza kutazama vifungu vyote kwa uangalifu katika muktadha wao, aligeuka, na akaandika kitabu, Mungu na Asili ya Uovu, na anapitia aya ya uungu, pancaus. na inaonyesha kwamba hawafundishi kile kinachosemwa. Isaya 45, unajua, ni mfano mwingine ambapo Bwana huumba mema, anaumba mabaya.

Sidhani ubaya ndio njia bora ya kutafsiri Ra'ah hapo. Ni maafa, na inasisitiza tu kwamba wakati Bwana anapoamua kuingilia kati ulimwenguni, Yeye anawajibika kwa wokovu na hukumu. Lakini hata kifungu hicho ni jumla ya muktadha.

Lakini hiki ndicho alichosema Lindstrom: nia ya kifungu katika Amosi 3:6b ni kulazimisha hadhira yake kutambua uhusiano kati ya matendo ya Yahweh na majanga ambayo yaliathiri kaskazini mwa Israeli. Hakuna kitu katika kifungu kinachopendekeza kwamba nabii anajaribu kugawa majanga yote kwa ujumla kwa wakala wa Yahweh. Kwa hivyo nadhani somo hapa ni kwamba tunapaswa kuwa waangalifu sana, ili tusivute vifungu kutoka kwa muktadha wao na kuvitumia kwa njia pana ambayo inakiuka muktadha wa kifungu, na pia uzoefu wetu tu.

Nafikiri Mungu anafanya kazi duniani, ni Mwenye enzi, Anaweza kuingilia wakati wowote anaotaka, lakini siko tayari kusema kwamba kila wakati msiba au maafa yanapoujia mji, au ni hukumu ya moja kwa moja kutoka Kwake. Sidhani kama Biblia inafundisha hivyo. Ni ulimwengu ulioanguka, na kama Warumi 8 inavyosema, uumbaji unaugua, ukingoja ukombozi wa wana wa Mungu, na kwa hivyo katika ulimwengu ulioanguka, mambo yanatokea.

Na ulimwengu ulioanguka, ikiwa kuna chochote, sio haki. Na kwa hiyo mafuriko tuliyopata tu huko Texas hapa, sidhani hiyo ilikuwa hukumu ya moja kwa moja ya Mungu juu ya mtu ye yote. Ilifanyika tu, na mambo kama haya yanatokea katika ulimwengu ulioanguka.

Ni moja ya mambo ambayo yanafanya kuanguka. Kwa hivyo hiyo ni maoni yangu juu ya maana ya aya hiyo. Kwa hiyo anachosema Amosi ni kweli.

Mji wowote unaopata hukumu katika muktadha huu, watajua kwamba ni hukumu kutoka kwa Bwana Mwenyewe. Sawa. Kwa hivyo hiyo ni yangu, hiyo ni maoni yangu juu ya hiyo, na ufikirie juu yake.

Kuna kanuni hapa, na ni kanuni chanya inayokuja. Hata wakati Mungu anapochukizwa na watu wake na yuko tayari kuwaadibu, Yeye hutoa fursa ya kutubu. Anatangaza kile atakachofanya kabla ya wakati kupitia kwa nabii.

Sasa, wakati mwingine manabii wanapotangaza ujumbe wao, imekwisha. Ni amri. Itatokea.

Haina masharti. Lakini mara nyingi zaidi, nabii atatangaza ujumbe wake kwa matumaini kwamba watu watachukua kwa uzito na kutubu, na hapo ndipo unaposoma katika Agano la Kale, na Bwana akaghairi. Mfano wa kawaida, Yona.

Yona aenda Ninawi, na kusema, "Baada ya siku 40, Ninawi itaangamizwa. Haisikiki kama hali yoyote. Inakufanya ujiulize kwa nini anasema siku 40 zaidi.

Je, kuna dirisha la fursa? Lakini haiweki wazi. Na mfalme wa Ninawi anasikia hili, na yeye, anasema, tunahitaji, ambaye anajua, kwa Kiebrania, ni nani anayejua, labda Mungu huyu ataghairi. Labda atageuka kutoka kwa dhambi zake, dhambi zake, onyo

lake la dhambi zetu, ikiwa tutageuka kutoka kwa dhambi zetu, na hukumu yake inaweza kuepukwa.

Na kwa hivyo anashirikisha kila mtu. Kila mtu anatubu. Yeye hata huwashirikisha wanyama.

Hawalishi wanyama, kwa hivyo wanyama wanapiga kelele na kufanya kile wanyama hufanya, wakipiga kelele, na ni kama wanamlilia Mungu. Na Bwana, andiko linatuambia, akaghairi, na anaamua kutoleta hukumu juu ya jiji la Ninawi. Anafanya, kwa njia, baadaye.

Nahumu, nabii Nahumu, azungumza juu ya hilo katika karne ya 7, miaka mia moja hivi baada ya Yona. Bwana, hatimaye, miaka 150 baadaye, analeta hukumu juu ya Ninawi. Lakini walitubu, na Bwana akaghairi kutuma hukumu hiyo.

Na Yona anatiwa alama juu yake, na watu watauliza maswali, kwa nini Yona hakutaka kwenda Ninawi? Nao watapendekeza aliogopa ama jambo fulani. Hapana, anachukia Waninawi. Pengine ungefanya, pia, ikiwa ungetafakari juu ya kile walichokifanya kwa Israeli katika karne iliyotangulia.

Na hivyo hawapendi Waninawi, na hafikirii kwamba wanapaswa kupewa aina yoyote ya nafasi ya pili na Mungu. Na kwa hiyo anamwambia Mungu katika sura ya 4, sikutaka kuja hapa, ndiyo sababu nilikimbia, kwa sababu najua wewe ni Mungu wa aina gani. Wewe ni mvumilivu, ni mvumilivu, na unaacha kuleta maafa.

Ndivyo ulivyo Mungu wa aina hiyo. Sitaki kuwa ndani, unajua, kuchukua sehemu yoyote katika hilo. Sitaki kuhusika katika urejeshaji wako wa mpango wa Ninawi.

Na amekasirishwa sana na jambo hili, na yuko, hata baada ya kutokea, bado anatumaini kwamba Bwana atatuma moto juu ya Ninawi. Lakini Yona anajua, na anajumlisha hapo, anaeleza kwa ujumla kwamba Mungu ni aina ya Mungu ambaye hughairi kupeleka hukumu. Wakati mwingine anasema, Ndivyo hivyo, MIMI SI mtu ambaye ninapaswa kughairi, na wakati mwingine anafuata hukumu, unavuka mstari.

Lakini mara nyingi ataghairi, na inaonekana kana kwamba anawapa fursa hapa. Na kwa hivyo nadhani hiyo ni kanuni muhimu ambayo tunaona. Na katika Israeli la kale, manabii walikuwa vyombo vya mawasiliano vya Mungu.

Hatuna manabii leo wanaotupa ufunuo maalum kutoka kwa Mungu, lakini tuna neno lake lililoandikwa, na tunaweza kupata kanuni kutoka kwa hilo. Lakini hatuwezi kamwe kujua kama hii ni hukumu kutoka kwa Mungu au la. Lakini nadhani inafaraji hapa kuona kwamba manabii wanasema, kabla Bwana hajatenda, atawasiliana kupitia manabii wake.

Hilo lilikuwa jambo la kutia moyo sana, nadhani, kwa watu wa Israeli, na ingepaswa kuwatia moyo, kama mfalme wa Ninawi, kufanya jambo chanya ili kuepusha hukumu inayokuja. Naam, hiyo inatuleta kwenye mistari, niliweka mistari ya 9 hadi 15 pamoja, na katika muhtasari ninaiita, Ni Nani Aliyewaalika Hawa Vijana? Kwa hivyo ni nini kinaendelea hapa? Naam, utaona hapa katika sekunde. Kwa hiyo, hukumu inakuja.

Tangazeni ngome za Ashdodi, nchi ya Wafilisti, na ngome za Misri, jikusanyeni juu ya milima ya Samaria. Kwa hivyo ni ya kitamathali sana, sidhani kama nabii alienda sehemu hizo na kusema, Haya , wakusanye watu na twende Samaria. Sasa hii ni ya kishairi na ya kitamathali sana.

Na tazama machafuko makubwa ndani yake, na dhuluma kati ya watu wake. Hawajui kutenda haki, asema BWANA, wawekao akiba katika ngome zao walichoteka nyara na kuteka nyara. Anarejelea dhuluma yao, na jinsi walivyoiba mali na vitu vingine kutoka kwa watu, inavyorejelewa nyuma katika sura ya 2. Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Adui ataishambulia nchi yako.

Bomoa ngome zako na kuteka ngome zako. Kwa hivyo tukomee hapo kwa dakika moja. Anazungumza waziwazi kuhusu ukosefu wa haki ulioko Samaria, mji mkuu wa Ufalme wa Kaskazini.

Ninamaanisha, hapa ndipo shamba la mizabibu la Nabothi, unajua, lilifanyika na kuibiwa. Na kwa hiyo kimsingi anawaambia hawa wageni, Njooni muangalie uonevu unaoendelea humu ndani. Haya ndiyo wanayofanya, na Bwana atawahukumu kwa ajili hiyo.

Lakini kwa nini aliwaalika Wafilisti na Wamisri waje kutazama? Kwa nini angefanya hivyo? Naam, fikiria juu yake. Huko Misri, walikuwa wakandamizaji wa watu wa Mungu. Huzuni, Waisraeli walikuwa watumwa kwa mamia ya miaka huko Misri.

Farao aliwaonea watu wa Mungu, na Musa alipokuja na kusema, Waache waende zao, Mungu alisema, Waache waende zao. Farao anasema, sijui, sitambui mamlaka yake, simjui, na sitawaacha waende zao. Na aliifanya kuwa mbaya zaidi kwao.

Na kwa hivyo, ndio, Wamisri na Wafilisti, ukisoma historia, Wafilisti mara nyingi walikuwa na nguvu juu ya Waisraeli na kuwakandamiza Waisraeli. Kwa hiyo anawaleta wakandamizaji wakuu katika historia ya Israeli, na anawaalika waje na kutazama kile kinachoendelea Samaria. Sana, inavutia sana.

Ni kejeli sana, inaonekana kwangu. Na nadhani anachopendekeza ni Wafilisti na Wamisri, wao ni wataalamu wa ukandamizaji. Wanaijua kweli wanapoiona.

Na kwa hivyo nitawaalika waje na kuwa mashahidi. Watakuwa mashahidi waliobobea. Wataweza kusema, ndiyo, huo ni uonevu, hiyo ndiyo aina ya mambo tunayofanya.

Na kwa hiyo yeye ni mbishi sana, na anawaalika waje kutazama na kuwa mashahidi wa Mungu dhidi ya Waisraeli. Kwa hivyo hii inapendekeza nini? Labda Waisraeli ni wabaya zaidi kuliko Wamisri na Wafilisti, lakini wanalingana kwa njia fulani. Na kwa hivyo niliwahi kuandika huko nyuma, itakuwa kama mpinzani wa uavyaji mimba, kuwaalika Hitler na washirika wake wa Nazi kuja kutazama mauaji yanayofanyika katika kliniki za uavyaji mimba za Amerika, nukuu-unquote.

Mbinu kama hiyo ya balagha ingemaanisha sana kwamba kliniki zinafanana kwa njia fulani na oveni za Auschwitz. Hiyo ni aina ya nini yeye kufanya hapa. Ni matusi sana.

Sisi sio wabaya kama watu hao. Vema, Bwana anadhani wewe ndivyo, na wao ni wataalamu. Watakuwa mashahidi wake mahiri katika kesi ambayo Bwana anayo dhidi yako.

Na kwa hiyo Bwana anapendekeza kitu kuhusu asili ya matendo yao anaposema hivi, na anashutumu uchoyo wao na uonevu wao, na kwa kweli wanafanana sana na Wamisri na Wafilisti. Kwa hiyo hukumu inakuja, na hili ndilo BWANA asemalo, kama vile mchungaji aokoavyo mifupa miwili ya mguu au kipande cha sikio tu kutoka kinywani mwa simba, ndivyo Waisraeli wanaoishi Samaria wataokolewa kwa kichwa tu cha kitanda na kipande cha kitambaa kutoka kwa kitanda. Haitasalia sehemu kubwa wakati Waashuri watakapopitia, hukumu itakapokuja.

Na unajua katika sheria ya Agano la Kale, kulikuwa na utoaji wa wachungaji. Ni vigumu kwa mchungaji kumzuia simba au dubu au mwindaji. Na kwa hivyo wakati mwingine, labda haswa usiku, wachungaji wako huko nje, na hawawezi tu kuhakikisha kwamba mwindaji hatapata kondoo.

Na nadhani mfumo wa kisheria katika Mashariki ya Karibu ya kale unaelewa hilo, na tunaona ushahidi wa hili katika mikataba ya mchungaji, na pia ni jambo ambalo Bwana anatambua. Na kwa hiyo wachungaji, kama hilo likitukia, mchungaji kuthibitisha ya kwamba yeye hakuwa, mwajua, akiwachuna kondoo na kuwaiba pembeni, kama angeweza kuleta ushahidi fulani kwamba mwindaji aliwaua kondoo, kama vile mfupa, mifupa kadhaa ya miguu, ama kipande cha sikio, hana budi kuleta ushahidi fulani, na ndipo hashtakiwa kwa ajili ya kondoo hao. Sasa, unajua, hii inaniweka daima nikimfikiria Daudi.

Daudi akasema, Nilimzuia simba, na kuwaokoa kondoo kutoka kwa simba na dubu. Inavutia. Inashangaza kwamba Daudi angeweza kufanya hivyo.

Alikuwa mchungaji wa hali ya juu. Na kwa hiyo, jambo lile lile litakuwa kweli. Baada ya kupitia Samaria, kutakuwa na sehemu ya kitanda, kutakuwa na sehemu ya kochi.

Itakuwa hukumu yenye uharibifu, kama vile mwindaji anapomshika kondoo na kumrarua hadi vipande vipande. Si mambo mazuri. Kwa hiyo, sikia hili na ushuhudie, katika mstari wa 13.

Huo ni wingi, na nadhani anarejelea Wafilisti na Wamisri ambao aliwaita wakusanyike hapo awali kwenye kifungu. Kwa hiyo, sikilizeni jambo hili na mshuhudie juu ya wazao wa Yakobo, asema Bwana, Mungu Mwenye Nguvu Zote. Kihalisi, kimapokeo, inaeleweka kama Bwana Mungu wa Majeshi, lakini majeshi ni ya kizamani kidogo.

Unajua, mwenyeji ni nini? Ni Bwana Mwenyezi ndiyo njia ya NIV ya kutafsiri, na tafsiri zingine husema hivi, Bwana wa majeshi. Kwa sababu Kiebrania, Tzivaot , mwenyeji, anaweza kurejelea majeshi. Kwa hiyo, ni Bwana aamuruye majeshi.

Kwa hiyo, bila shaka anajionyesha kuwa mfalme shujaa hapa, na anasema, Siku ile nitakapowaadhibu Israeli kwa ajili ya dhambi zao, nitaziharibu madhabahu za Betheli. Pembe za madhabahu zitakatwa na kuanguka chini. Nitaibomoa nyumba ya majira ya baridi pamoja na nyumba ya majira ya joto.

Nyumba zilizopambwa kwa pembe za tembo zitabomolewa, na makao makuu yatabomolewa, asema BWANA. Kwa hivyo, unapata hisia kwa nini hukumu hii inakuja. Bwana atawaadhibu Israeli kwa ajili ya dhambi zao, na ataziharibu madhabahu za Betheli.

Sasa, tunasikia tu Betheli, na tunafikiri, loo, ni jina la mahali. Iko huko katika ardhi. La, Betheli ingekuwa mahali pa maana sana kwa watu hao.

Fikiri juu yake. Nimemaliza tu mfululizo mrefu juu ya maisha ya Yakobo katika darasa langu la shule ya Jumapili kwenye kanisa langu, na Jacob alikutana na Mungu Betheli mara mbili. Betheli Betheli maana yake ni nyumba ya Mungu.

Kwa hiyo, kumbuka wakati Yakobo alipokuwa akikimbia, na kwa sababu Esau alikuwa ametishia kumuua, na hivyo wote wawili baba yake na mama yake walimwambia alihitaji kutoka nje ya mji, na alipokuwa akielekea nyumbani kwa Labani, njia, njia, njia ya mbali sana katika Padan-aramu, Bwana anakutana naye pale Betheli. Katika maono, anaona njia panda inayopanda mbinguni, na Bwana yuko juu, na Bwana anazungumza na Yakobo na kumpa ahadi ya Ibrahimu. Kwa njia, hakupata ahadi ya Ibrahimu kupitia matendo yake ya udanganyifu.

Ile, unajua, baraka ya baba na haki ya mzaliwa wa kwanza, ambayo haikumpa ahadi ya Ibrahimu. Ikiwa ndivyo, kwa nini baba yake akamwambie alipokuwa akiondoka, Bwana na akuongeze ahadi yake? Hiyo sivyo. Hiyo ni juu ya Bwana.

Na kisha Bwana anakuja, naye hueneza kwake. Anasema, Hili ndilo ninalotaka kufanya . Ninataka kukupa ahadi ya Ibrahimu.

Yakobo hajali kuhusu hilo. Anasema, yote, ninafafanua sasa, ninachojali ni kwamba wewe, mtu ananitunza katika safari hii ninayoichukua, na nitakuambia nini, ukinitunza katika safari hii, na ukanirudisha salama, nitakupa 10% ya kila kitu ambacho nitapata njiani, na utakuwa Mungu wangu. Utakuwa Mungu wangu.

Utakuwa Mungu wangu. Hiyo inamaanisha kwangu bado, unajua, hajaweka kiapo cha utii kwa Bwana. Na pia anasimamisha nguzo na kusema, Na kwa njia, unaweza kuishi katika nguzo .

Nadhani ana upagani kidogo ndani yake. Naam, unajua hadithi. Hadithi ndefu.

Miaka ishirini hivi, na yeye, Bwana, anamtunza, na kumrudisha, na Bwana anamwambia arudi Betheli. Na wakati huu, mtazamo wake umebadilika. Wanaondoa sanamu zao zote zilizo katika familia kabla hawajaenda, na anapofika huko, mahali pale alipopaita Betheli hapo awali, akapaita rasmi Betheli, kama anavyokubali ahadi.

Na amekuwa akifanya hivyo. Katika sura ya 32, anaposhindana mweleka na Mungu, anakumbatia ahadi wakati huo. Anatambua, ndiyo, ahadi ni kubwa kuliko ilivyokuwa kuhusu siasa za madaraka ya familia kwake.

Alitaka kumruka Esau na kuwa nambari moja katika familia. Hivyo ndivyo haki ya mzaliwa wa kwanza na baraka ya baba ilivyokuwa. Na kumbuka, anapokabiliana na Esau, unapata somo dogo kuhusu Yakobo hapa, katikati ya somo letu la Amosi.

Rejeo la Betheli lilichochea hii. Kwa hakika anamrudishia Esau baraka ya baba. Ukisoma taarifa hiyo kwa makini, kimsingi anasema, Wewe ni namba moja, wewe ni namba moja.

Kila kitu ambacho baraka ilimpa, kwa namna fulani anarudisha. Imebadilishwa. Kwa hiyo aenda Betheli, na wakati huu, Bwana anakamilisha agano, na kile kinachotokea Betheli mara ya pili ndicho ambacho kingepaswa kutokea mara ya kwanza.

Kwa hiyo, Betheli ni mahali pa maana sana. Ni nyumba ya Mungu. Ni patakatifu pakubwa.

Hapo ndipo Yakobo, baba yao, alipokutana na Bwana na kuimarisha uhusiano wa agano ambao Bwana alimpanua. Na kwa hiyo ni mahali maalum, nawe ungefikiri

kwamba hukumu ingepita Betheli. Kwa nini Bwana aiharibu nyumba yake? Lakini hapana, nitaharibu madhabahu za Betheli, kwa sababu ibada yao huko Betheli imetiwa unajisi na kuchafuliwa na kupotoshwa na ibada yao ya sanamu na syncretism yao na hayo yote.

Na kwa hivyo Bwana ataziharibu madhabahu za Betheli, na nadhani alimaanisha katika hilo, sio tu mfumo wa ibada huko, lakini pia wale wanaoishi huko. Ingekuwa ya kushangaza. Ingekuwa kama kama Bwana atatangaza hukumu juu ya Marekani na kisha kueleza jinsi angekuwa anaenda kuharibu majengo yote katika Washington , DC Hapana, si mbali hivyo.

Hiyo ni kama kubadilisha hadhi yetu kama watu. Lakini hilo ndilo litakalotukia, na pembe za madhabahu zitakatiliwa mbali. Wakati mwingine utaona hii katika picha za akiolojia.

Wanapata madhabahu, na madhabahu ina pembe hizi kwenye kila kona inayoitwa pembe za madhabahu, na unaweza kwenda na kushika pembe za madhabahu kutafuta hifadhi. Ikiwa mtu anajaribu kukuuu, unaweza kukamata pembe za madhabahu, na inakuhakikishia kwamba angalau utasikilizwa mbele ya mamlaka ya mahakama. Lakini vipi ikiwa pembe hazipo? Pembe hazitakuwepo.

Bwana atawakatilia mbali. Hakutakuwa na mahali ambapo unaweza kwenda kupata hifadhi nitakapokuja. Itakuwa ni kuchelewa mno.

Nitaharibu mfumo wako wa ibada huko Betheli, na pembe za madhabahu zitakatiliwa mbali, na wewe hutakuwa na njia yoyote mbele yangu. Nitabomoa nyumba ya msimu wa baridi na nyumba ya majira ya joto. Haya yote yanahusu nini? Unajua, kuna watu katika utamaduni wetu ambao wana nyumba, na nyumba za majira ya baridi huko Florida, na nyumba za kusini kaskazini, na unajua, hatufikiri chochote kuhusu hili.

Lazima uwe na pesa ili uweze kufanya hivyo, lakini sitajaribu kutangaza hii na kulaani watu ambao wana nyumba mbili. Sitafanya hivyo na kifungu hiki. Tunazungumza kuhusu Israeli ya kale katika hatua hii ya wakati , na inaonekana, watu wengi walikuwa wamewanyonya wengine na kuwa matajiri kwa gharama ya watu wengine kwa kupata ardhi yao au chochote, na waliweza kuwa na nyumba ya majira ya baridi na ya kiangazi, na nyumba zimepambwa kwa pembe za ndovu.

Ungetarajia kuona jambo hili labda katika jumba la kifalme, lakini inaonekana kama watu wengi katika ufalme wa kaskazini walikuwa wakiishi kama wafalme, na Bwana ataharibu yote hayo. Ni ushuhuda wa uchoyo wao na unyonyaji wao. Ndivyo walivyopata utajiri wao, na katika mazingira haya mahususi , walikuwa wamejipatia utajiri wao kwa njia zisizo za uaminifu na za uonevu.

Kwa kweli tunayo maandishi kutoka Mashariki ya Karibu ya Kale ambayo yanazungumza juu ya mfalme. Anajisifu kuwa yeye, anasema, watangulizi wangu walikuwa na jumba moja tu, lakini mimi nina majumba mawili, moja ya msimu wa baridi na moja ya kiangazi, na anajisifu. Kwa hiyo kutokana na hilo, ninakubali kwamba si kila mfalme aliweza kuwa nao, lakini inaonekana katika ufalme wa Kaskazini, watu walikuwa na nyumba ya majira ya baridi na majira ya joto.

Nina hakika hiyo ilikuwa kweli kwa mfalme, na kulikuwa na pembe nyingi za tembo katika nyumba hizi, na kwa hivyo hii inapiga kelele tu mali, utajiri mwingi katika utamaduni huu, uliopatikana kwa njia ya dhambi, na Bwana ataharibu yote hayo. Na hii ndiyo inayoitwa hukumu ya ubatili. Wamejitahidi sana kupata utajiri huu wote, na wakati mwingine manabii husema, Bwana atauondoa, Bwana atauondoa.

Hukumu kali sana inakuja, kali sana hivi kwamba Wafilisti na Wamisri wanaweza kualikwa ndani kutazama kile kitakachotukia. Na kwa hivyo tutaendelea hadi sura ya 4, aya ya 1 hadi 3. Sikia neno hili, aina ya hotuba mpya, lakini inahusiana na kile ambacho kimesemwa hivi punde. Sikieni neno hili, kwa sababu linajaza baadhi ya mapengo kuhusu uchoyo, na kile ambacho watu hawa wanafanya, na nini kinawatia moyo.

Sikieni neno hili, enyi ng'ombe wa Bashani juu ya Mlima Samaria. Basi Bashani iko upande wa mashariki, lakini hawa ndio ng'ombe wa Bashani wanaoishi Samaria. Hatuzungumzii ng'ombe halisi hapa.

Ni wazi kwamba huwezi kuchukua Biblia kuwa kihalisi nyakati zote. Watu wanaosema, mimi husoma Biblia kila mara kihalisi. Oh kweli? Naam, mna ng'ombe wa Bashani basi wanaowadhulumu maskini, na kuwasihi waume zao watuletee vinywaji.

Sidhani kama hawa ni ng'ombe. Lakini analinganisha wanawake wa Samaria, wake za matajiri katika Samaria. Anawalinganisha na ng'ombe wa Bashani.

Naam, ng'ombe wa Bashani, mifugo ya Bashani, walijulikana sana kwa nguvu zao, afya yao. Lilikuwa eneo la kuzaliana ng'ombe, eneo la kuzaliana mifugo, na hivyo ng'ombe hawa wangukuwa na afya, labda hata mafuta. Wananenepeshwa kwa ajili ya kuchinjwa, kwa ajili ya dhabihu.

Hii ni dripping na kejeli. Anaposema ng'ombe wa Bashani anaongelea utajiri wao kama ilivyokuwa, lakini pia anadokeza kwamba umenona kwa ajili ya kuchinja. Manabii wanaweza kuwa wa kejeli sana wakati mwingine.

Enyi wanawake mnaowaonea maskini na kuwaponda wahitaji. Naam, wanafanyaje hivyo? Na waambie waume zako, tulettee vinywaji. Unajua, tulettee kitu ili tunywe.

Kwa maneno mengine, wanawake hawa wanafaidika na maisha ya waume zao dhalimu, dhuluma, na wanawahimiza waume zao kuwaletea mali zaidi na zaidi. Isaya anafanya jambo lile lile katika sura ya 3, anapozungumza juu ya hukumu itakayokuja juu ya Yerusalemu, na anaelezea wake za viongozi wanaowajibikia wenye haki, naye anaorodhesha, ni kama mojawapo ya orodha hizo za senti za kale ama kitu fulani, anaorodhesha mavazi yote wanayovaa, kutia ndani mapambo yao, na inaendelea tu na kuendelea na kuendelea, na hii ni sehemu ya orodha yao. Katika utamaduni huu, hawaangalii tu sura zako za uso; ni jinsi mnavyojipamba.

Unaweza kuwa mrembo ikiwa una vito vingi, na unajua, una bling, na unang'aa, unajua, hiyo inakufanya kuwa mrembo, na wakati mmoja niliamua tu kuangalia orodha hiyo kwa makini zaidi, na kukisia ni vitu vingapi vimetajwa kwenye orodha hiyo, baada ya uzuri wa 21, nyingi za saba, nyingi za saba. Wanafanya jambo la aina hii, niamini, wanafanya jambo la aina hii katika Biblia, na katika utamaduni. Ni kama wana kabati tatu kamili.

Hii ni kupita kiasi kabisa. Saba wangepanya hivyo, lakini vitu 21. Amosi hafafanui kabisa hapa, lakini ni hali ile ile inayoendelea Samaria ambayo baadaye itafanyika katika Yuda, na kwa hiyo wanawatia moyo waume zao kupata mali zaidi na zaidi ili waweze kuishi maisha hayo na kufurahia maisha haya ya matajiri na watu mashuhuri.

Bwana Mwenye Enzi Kuu ameapa kwa utakatifu wake. Wakati anaapa kwa utakatifu wake, unaapa kwa kitu ambacho ni hakika, na Bwana anaapa kwa utakatifu wake. Unaweza kutetea ukweli kwamba utakatifu wa Mungu ni ukweli, na ni muhimu sana kwamba anaapa kwa hilo hapa kwa sababu ni utakatifu wake ambao unaenda kudai haki itendeke dhidi ya watu hawa.

Hakika utakuja wakati ambapo mtachukuliwa kwa kulabu, wa mwisho wenu kwa kulabu za samaki. Msomi mmoja ameitazama lugha hii na kuamua inazungumzia zaidi, kama, samaki wanaobebwa kwenye kikapu. Kwa vyovyote vile, ni hasi.

Bwana anaenda kuvua samaki, naye atakushika ndoana, au utanaswa, na atakutembeza kwenye vikapu vya samaki. Wanawake matajiri, warembo hawangethamini mfano huu. Kila mmoja wenu mtatoka nje moja kwa moja kupitia mabomo kwenye ukuta.

Ukuta utabomolewa, nanyi mtatupwa nje kuelekea Harmoni. Hatuna uhakika hiyo ni nini. Wengine wanataka kumsoma Herman hapa asema Bwana, lakini wewe utaenda uhamishoni.

Kwa hiyo, tunachokiona katika kifungu hiki ni kwa nini ng'ombe hawa ni wanene sana. Nani aliwaalika hawa watu? Haya yote yamekusudiwa kudhihirisha jinsi jamii yao ilivyokuwa dhalimu, na jinsi walivyokuwa na pupa, na jinsi walivyokuwa wamepotosha viwango vya Mungu, na kwa hakika hawakuwa wanawapenda jirani

zao jinsi walivyopaswa kuwapenda. Ninajali zaidi kile wangeweza kujipatia. Kwa hivyo kanuni yangu, nitaisema hivi, wakati jumuiya ya agano ya Mungu inaposhindwa kuishi kulingana na kanuni zake kuhusu haki, inakua kuridhika katika mapokeo yake ya kidini, naam, bado tunaabudu huko Betheli, ambayo haitawazuia, na kufuata kwa pupa vitu vya kuchezea vya ulimwengu huu, inakaribisha nidhamu ya kimungu.

Na kwa hivyo hiyo ndiyo hoja kuu ambayo Bwana anaendeleza hapa, na tutaendelea katika mistari ya kufuata katika sura ya 4. Katika sehemu ya mwisho ya sura ya 4, mstari wa 4 hadi 13, tutakuwa tunazungumza kuhusu Jitayarishe Kukutana na Mungu Wako. Aya maarufu, Jitayarishe kukutana na Mungu wako. Ni katika muktadha huu ambapo inatokea, na kwa hivyo tutaona Bwana akikabiliana na watu wake moja kwa moja, na kisha tutakuwa tukihamia sura ya 5, ambapo tunaona pigo la 10 likirudiwa.

Bwana ataleta hukumu kama ya Misri juu ya watu wake. Hivyo kwamba ni aina ya ambapo sisi ni kwenda katika kikao kijacho.

Huyu ni Dk. Robert Chisholm katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Amosi. Amosi , Simba imenguruma, nani hataogopa? Kipindi cha 2A, Historia ya Wokovu, Huja Kutatuliwa . Amosi 3-6.